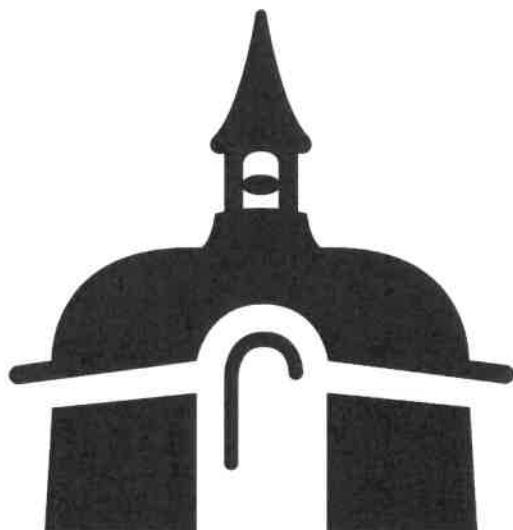

**Preventivní program
na školní rok 2024 - 2025**

ZÁKLADNÍ
ŠKOLA
SOLNICE

**Základní škola Solnice, okres Rychnov nad Kněžnou
Dobrušská 81, 517 01 Solnice, IČO 70979685**

Obsah:

- 1. Úvod, cíle, preventivní tým**
- 2. Popis současného stavu**
 - 2.1. Tradice školy v primární prevenci
 - 2.2. Stav informovanosti žáků a rodičů
 - 2.3. Stávající výskyt projevů rizikového chování
 - 2.4. Literatura
- 3. Populace určení**
- 4. Koncepce školy v primární prevenci**
- 5. Jednotlivé rozpracování**
- 6. Linie působení**
 - 6.1. Linie žáků
 - 6.2. Linie učitelů
 - 6.3. Linie rodičů
- 7. Přehled přizvaných odborníků**
- 8. Kalendárium**
- 9. Měření efektivity preventivního programu**
- 10. Závěr**
- 11. Příloha – Program proti šikanování**

1. Úvod, cíle, preventivní tým

Preventivní program je zaměřen na problematiku následujících rizikových projevů chování u dětí a mládeže: agrese a násilí, vandalismus, šikana, záškoláctví, kyberšikana, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie, užívání všech návykových látek, gambling, rizikové chování v dopravě, spektrum poruch příjmu potravy, rizikové sexuální chování, negativní působení sekt a nově sebepoškozování. Z pohledu pedagogů je důležité zahájit primární prevenci v době základní školní docházky, poskytovat žákům i rodičům co nejvíce informací o této problematice podaných přiměřeně k věku žáků a na toto téma s nimi hovořit i na neformální úrovni.

Ve věku povinné školní docházky patří naši žáci k nejvíce ohrožené skupině. Proto se naše škola rozhodla připravit a realizovat komplexní, dlouhodobý program preventivní strategie, který je vždy zpracován na jeden školní rok, s návazností na MPP předcházejících školních roků a je pravidelně jednou ročně vyhodnocován.

Preventivní program je zpracován podle Vyhlášky č. 197/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, podle Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28, podle Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních z roku 2016 a Národní strategie primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2019-2027. Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům.

Cíle MPP

1. Dlouhodobé cíle

- a/ žáci – vedení a výchova ke zdravému životnímu stylu
 - zvýšení odolnosti vůči sociálně patologickým jevům
 - posílit právní vědomí
 - zkvalitnit komunikaci mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými
- b/ pedagogové - zapojit co nejvíce učitelů do vzdělání v oblasti prevence
 - zlepšit spolupráci mezi rodinou a školou
- c/ rodiče - zlepšit komunikaci mezi rodinou a školou

2. Střednědobé cíle

- zlepšit klíma a kázeň ve třídách a ve škole
- vést pravidelné třídnické hodiny a zvýšit jejich kvalitu
- nabídnout žákům nejrůznější formy trávení volného času v rámci Centra volného času

3. Krátkodobé cíle

- sjednotit požadavky na chování žáků, na dodržování školního řádu, jednotně postihovat kázeňské přestupy žáků
- zlepšit monitorování prostředí a klimatu školy, dodržovat stanovenou dobu dozorů, sledovat situaci na chodbách, ve třídách i na žákovských toaletách

Za koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídá metodička prevence Kateřina Klofáčová, učitelka 2. stupně, jmenovaná do této funkce ředitelem školy. V rámci své činnosti vypracovala tento Preventivní program. Spolupracuje s výchovnou poradkyní Janou Ehlovou, třídními učiteli a ostatními pedagogy, kteří jsou zároveň realizátory programu.

Platnost Minimálního preventivního programu je září 2024 – srpen 2025.

Složení preventivního týmu:

Kateřina Klofáčová – školní metodička prevence

Luboš Klapal – ředitel školy

Lenka Hovorková – zástupkyně ředitele školy

Jana Ehlová – výchovná poradkyně

Kristýna Rykrová – speciální pedagog

Oksana Shafar – asistentka k ukrajinským dětem a jejich rodičům (učitelka)

Schůzky preventivní týmu se budou konat podle aktuální potřeby.

2. Popis současného stavu

2.1 Tradice školy v primární prevenci

ZŠ Solnice je školou v malém městě, od 6. ročníku do ní docházejí žáci z okolních malých škol. V minulých letech jsme na naší škole řešili problémy související s kouřením, se záškoláctvím, krádeže, vandalismus, projevy šikany, kyberšikany a sebepoškozování žáků.

Prostředí a klima ve škole je neustále monitorováno metodičkou prevence, všemi pedagogy a zaměstnanci školy. Je nesmírně důležité ve škole udržovat přátelské a bezpečné prostředí bez nežádoucích sociálně patologických jevů. Naším cílem je, co nejdříve odhalit nežádoucí chování žáků a pomoci jim efektivně vyřešit jejich problém.

2.2 Stav informovanosti žáků a rodičů

Je kláden důraz na práci třídních kolektivů, třídní učitelé pracují se třídou zejména v hodinách Výchovy k občanství a Zdravotní výchovy. Byla vytvořena žákovská rada z předsedů 6. – 9. ročníků, kterou i letos povede Renata Netíková. Rodiče jsou pravidelně informováni na třídních schůzkách a konzultačních hodinách.

2.3 Stávající výskyt projevů rizikového chování

Na naší škole bylo v minulém školním roce řešeno 5 případů vážnějších výchovných problémů v 5., 6. a 8. ročníku.

Aktuálním problémem je velký počet ukrajinských dětí (status ukrajinský uprchlík) na škole a jejich zařazení do běžné výuky – problémem je jak jazyková bariéra, tak bohužel u mnohých i kázeň, jejíž řešení je ztíženo zhoršenou komunikací s rodiči, u nichž narážíme na jazykovou bariéru a mnohdy odlišný přístup ke škole a pedagogům. S touto situací nám velmi pomáhá paní Shafar. Situaci také konzultujeme s okresní metodičkou Z. Ženatovou – Moravcovou (na toto téma s námi pravidelně vede supervize).

2.4 Literatura

V rámci informovanosti o problematice máme k dispozici knihy a materiály k drogové problematice, k řešení problémů s šikanou a násilím, ve sborovně jsou učitelům k dispozici rámcové koncepty řešení rizikových chování.

3. Populace určení

Cílem programu je věková skupina dětí 1. - 9. ročníku ZŠ. Spolupracujeme s Mateřskou školou Solnice a okolními základními školami (schůzka s rodiči budoucích prvňáčků, schůzka s vyučujícími 5. ročníků okolních škol, setkání ředitelů, sportovní a kulturní akce pro žáky, návštěva budoucích prvňáčků ve škole). Absolventi naší školy vědí, že se mohou kdykoli zastavit a požádat o pomoc. V naší škole jde o populaci městskou a venkovskou.

4. Koncepce školy v primární prevenci

Školou určené priority jsou v současné době prevence šikany a násilí, kyberšikany, extremismu a rasismu, záškoláctví, kouření a požívání alkoholických nápojů, zneužívání drog a rizikové chování v dopravě. Pedagogové jsou pravidelně informováni na provozních poradách, pedagogických radách, účastní se školení, spolupracují s výchovnou poradkyní a se školní metodičkou prevence.

Zvolené formy činností – v rámci výuky kromě tradičních metod práce používáme další metody, které se osvědčily – výklad (informace), samostatné práce (slohové práce na dané téma, koláže, referáty, informace z médií, práce s internetem), besedy s učiteli, pozvanými odborníky, diskuse, sociální hry – obhajoba vlastního názoru, trénink způsobu odmítání, kulturní akce, práce třídních kolektivů, exkurze aj. Výchova ke zdravému životnímu stylu prolíná mezipředmětově.

Prevence studijního selhání – škola se stará, aby k němu nedošlo. Učitelé vtipují slabší žáky, uplatňují individuální přístup, spolupracují s rodiči a s výchovnou poradkyní, informují je o prospěchu a chování žáků, organizují doučování.

Sledování žáků s VPU – pravidelně v hodinách.

Profi orientace – spolupráce s úřadem práce, výstava škol v Rychnově nad Kněžnou, přihlášky na SŠ (výchov. poradkyně), exkurzní dny, dny otevřených dveří okolních škol, schůzka rodičů vycházejících žáků. Žáci 8.- 9. ročníků pracují s pracovními listy VOLBA POVOLÁNÍ při hodinách výchova k občanství a svět práce.

Sexuální výchova – prolíná předměty prouaka a přírodověda na 1. stupni a předměty přírodopis a zdravotní výchova na 2. stupni. Sexuální výchova je zařazena do Preventivního programu rizikového chování, který je prováděn dvakrát ročně pro žáky 2. stupně.

Harmonizace rozvoje žákovy osobnosti – zapojení talentovaných žáků do soutěží a olympiád.

Sledování práce žákovské samosprávy – hodnocení práce na třídnických hodinách, pochvaly.

Výchova k právnímu a etickému vědomí – žáci jsou na nástěnkách informováni o současném vývoji sociálně patologických jevů, o linkách důvěry, nebezpečí internetu apod. Každoročně probíhá beseda se zástupci Policie ČR.

Schránka důvěry, nástěnky na téma zdravý životní styl – žáci mohou do schránky psát své dotazy a vzkazy a vědí, který z vyučujících má do schránky přístup a bude s nimi případně komunikovat. Žáci se podílejí na přípravě a tvorbě nástěnek.

5. Jednotlivé rozpracování

Výchova ke zdravému životnímu stylu prolíná mezipředmětově. Každý vyučující zpracoval do ŠVP podle možnosti prvky výchovy k volbě povolání, výchovy ekologické a předcházení patologickým jevům.

Třídní učitel sleduje třídní kolektiv, práci žákovské samosprávy, spolupracuje s rodiči žáků, informuje je o prospěchu a chování žáků na pravidelných třídních schůzkách, konzultacích i mimo ně dle potřeby. Spolupracuje s výchovnou poradkyní a metodičkou prevence, společně řeší aktuální problémy. Konzultační hodiny výchovné poradkyně a metodičky prevence nejsou pevně stanoveny, obě jsou k dispozici po telefonické domluvě rodičům a žákům dle potřeby.

Škola pořádá každoročně celou řadu kulturních mimoškolních akcí.

Centrum volného času Nelin (nebud' líný):

Centrum volného času Nelin je zřizováno ZŠ Solnice v rámci doplňkové činnosti školy. Jeho cílem je nabídnout žákům nejrůznější formy smysluplného trávení volného času a tím omezit prostor, který věnují nežádoucím činnostem. V letošním školním roce jsou žákům nabídnuty následující kroužky:

Sportovní kroužky:

Florbal	M. Kozel	5. – 9. ročník
Florbal	M. Kozel	1. – 4. ročník
Sportíci	A. Kozlová	1. – 2. ročník
Taneční 1.	K. Vaňková	1. – 2. ročník
Taneční 2.	K. Vaňková	3. – 5. ročník
Turistický kroužek	I. Šklíbová, P. Letenská	1. – 6. ročník
Základy atletiky	P. Letenská	3. – 4. ročník
Atletika	D. Pross	5. – 9. ročník

Estetickovýchovné kroužky:

Technicko-modelářský	R. Kovář	2. – 5. ročník
Veselé vyrábění	K. Vaňková	1. – 3. ročník
Keramika	I. Nosková	2. – 3. ročník
Keramika	I. Nosková	4. – 9. ročník
Vaření	B. Halbrštátová	1. – 9. ročník
Švadlenky	J. Výravová	1. – 9. ročník

Naučné kroužky:

Počítáče	V. Kozák	1. – 9. ročník
Zábavná věda	P. Letenská	1. – 5. ročník
Hravá angličtina	V. Kuncová	1. ročník
Příprava na příjm. zk. M	K. Klofáčová	9. ročník
Příprava na příjm. zk. Čj	M. Doubravová	9. ročník

Plánované soutěže a olympiády:

Pythagoriáda /K. Klofáčová, O. Novotný, L. Klapal/
Olympiáda v anglickém jazyce /B. Jubáňková, B. Hégrová, M. Marčíková/
Dějepisná olympiáda /P. Šreibr/
Mladý chemik /R. Vaverková/
Výtvarné soutěže /vyučující Vv a vychovatelky ŠD/
Dětská scéna – recitační soutěž /E. Štréglová, vyučující 1. stupně/
Přespolní běh /J. Souček/
OP jednotlivců v atletice /J. Souček/
OP družstev v atletice /J. Souček/
Solnický skřivánek /J. Škopová/
Florbal /J. Souček/
OV OV /J. Ehlová/
Atletický čtyřboj /P. Letenská/
Sportovní hry /J. Souček/
Hudebně – pohybová výchova /J. Ehlová/
Přehazovaná /M. Doubravová/
Štafeta /J. Souček/
Poznávání rostlin a živočichů /R. Vaverková/
Plavecká liga /J. Ehlová/

6. Linie působení

6.1 Linie žáků

Volíme různé metody a formy práce – besedy žáků s učiteli i s přizvanými odborníky, nástěnky na téma zdravý životní styl, adaptační soustředění, sociální hry, obhajoba vlastního názoru, trénink způsobu odmítání, práce v komunitním kruhu, devátáci učí mladší spolužáky, obhajoba závěrečných prací žáků 9. ročníků, divadelní představení, filmy, využití internetu, exkurze. Celý letošní školní rok je zaměřený na téma HRDINOVÉ.

6.2 Linie učitelů

Metodička prevence a výchovná poradkyně pravidelně informují vyučující na provozních poradnách a pedagogických radách, učitelé využívají nabídku vzdělávání. Odebíráme časopis Třídní učitel – pedagogům jsou doporučovány zajímavé články, využíváme materiály na školní nástěnku.

6.3 Linie rodičů

Rodiče jsou informováni o realizaci programu na škole na pravidelných třídních schůzkách a konzultacích, je jim nabízena odborná literatura. Škola jim nabízí konzultace s vedením školy, výchovnou poradkyní, třídními učiteli a metodičkou prevence.

7. Přehled přizvaných odborníků

Besedy s odborníky jsou zařazeny do Plánu práce.

Mgr. Z. Ženatová - Moravcová – okresní metodička prevence PPP

Por. PhDr. J. Matoušek, MBA, LL.M. – mluvčí Policie ČR

M. Pichert, K. Dostrašilová , A. Horáková, M. Vlasák – NZDM Centrum 5KA

8. Kalendárium

Kalendář akcí je sestaven z akcí tradičních, které se každoročně opakují a z akcí, které byly navrženy předmětovými komisemi (viz. Plán práce na školní rok 2024-2025).

Září - Třídenní adaptační kurz pro 6. ročník (Z. Ženatová-Moravcová, K. Klofáčová, M. Marčíková, J. Ehlová)

Říjen – intervenční program Z. Ženatová - Moravcová – žáci 8.B
- kyberprostor – beseda – Z. Ženatová – Moravcová – žáci 4. ročníku

Listopad – Preventivní program rizikového chování – žáci 2. stupně (Od5k10 z. s.)

- 5. ročník – Jsi unikát
- 6. ročník – Prevence šikany
- 7. ročník – Život v kybersvětě
- 8. ročníky – Drogová závislost
- 9. ročníky – Hlavu vzhůru

Prosinec – 5. ročník – Bezpečně v kyberprostoru – beseda - Por. PhDr. J. Matoušek – mluvčí Policie ČR

Únor – Preventivní program rizikového chování – žáci 2. stupně (Od5k10 z. s.)

- 6. ročník – Dospívání
- 7. ročník – Kouření a alkohol
- 8. ročníky – Partnerské vztahy a sexualita
- 9. ročníky – Za hranou

Květen – 9. ročník – Základy trestní odpovědnosti – beseda - Por. PhDr. J. Matoušek – mluvčí Policie ČR

9. Měření efektivity preventivního programu

Zpětnovazební dotazníky pro rodiče a děti a jejich vyhodnocení (tř. učitelé, výchovná poradkyně, metodička prevence).

10. Závěr

Jednotlivé části programu budou kontrolovány metodičkou prevence, pravidelně vyhodnocovány a podle výsledků mohou být modifikovány.

V Solnici 1. 9. 2024

Minimální preventivní program sepsala a za jeho plnění zodpovídá Mgr. Kateřina Klofáčová

